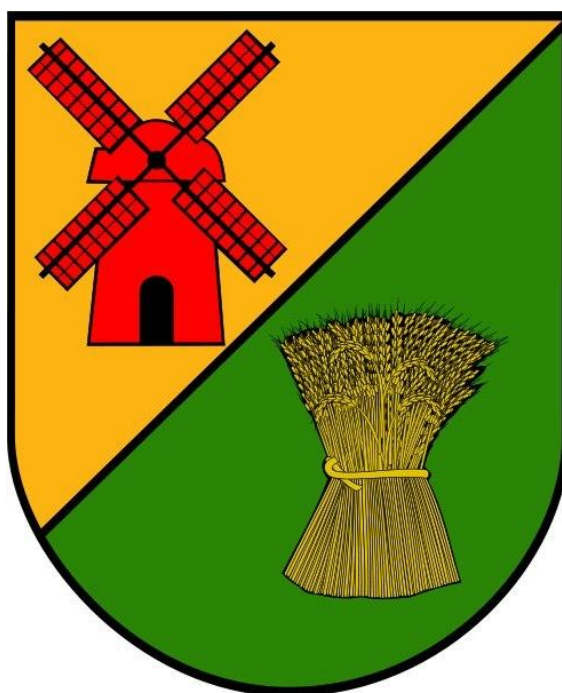


SPRAWOZDANIE

**z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lichnowach
za okres od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.**



Lichnowy, Kwiecień 2026 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LICHNOWACH ZA OKRES OD 01.01.2025 DO 31.12.2025

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wynika z tego, że państwo udziela pomocy osobom potrzebującym niejako w ostatniej kolejności. W prawie zabezpieczenia społecznego pomoc społeczna jest ostatnią możliwością przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych. Poprzedzają ją z reguły świadczenia z systemu zabezpieczeń społecznych, jak choćby zasiłki rodzinne czy pomoc dla bezrobotnych.

Pomoc społeczna, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, to nie tylko system instytucji i świadczeń — to przede wszystkim wyraz solidarności społecznej i troski o drugiego człowieka. Jej głównym celem jest wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać samodzielnie, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Można powiedzieć, że pomoc społeczna stanowi swoisty „most” pomiędzy potrzebą a możliwością — łączy tych, którzy znaleźli się w kryzysie, z narzędziami i wsparciem, które pozwalają odzyskać równowagę i godność życia. Obejmuje ona zarówno wsparcie materialne, jak i niematerialne: pracę socjalną, poradnictwo, interwencję kryzysową czy pomoc w integracji ze środowiskiem.

Szczególnie istotną zasadą jest to, że pomoc społeczna ma charakter uzupełniający. Oznacza to, że osoba lub rodzina ubiegająca się o wsparcie powinna w pierwszej kolejności wykorzystać własne możliwości, zasoby i uprawnienia, a także skorzystać z innych dostępnych systemów wsparcia, takich jak zabezpieczenie społeczne, rynek pracy czy wsparcie ze strony rodziny. Dopiero gdy te środki okazują się niewystarczające, pomoc społeczna wkracza jako wsparcie instytucjonalne.

W swojej istocie pomoc społeczna opiera się na zasadach poszanowania godności człowieka, sprawiedliwości społecznej i współodpowiedzialności. Jest więc nie tylko narzędziem polityki państwa, ale też ważnym elementem budowania wspólnoty — takiej, w której nikt nie zostaje pozostawiony sam sobie.

Zastosowanie pomocy społecznej ma miejsce przy łącznym spełnianiu dwóch przesłanek: wystąpieniu trudnej sytuacji życiowej i niemożności jej samodzielnego przezwyciężenia. Wsparcie zostaje udzielone po wyczerpaniu przez osobę i rodzinę własnych uprawnień, zasobów i możliwości.

Pojęcie „zasoby” należy odnieść do sytuacji majątkowej osoby zainteresowanej, głównie do jej dochodów, wartościowych przedmiotów, nieruchomości. Natomiast pod pojęciem „możliwości” kryje się sprawność psychofizyczna jednostek, kwalifikacje zawodowe, posiadane umiejętności, aktywność, zaradność życiowa, gotowość do współpracy.

GOPS Lichnowy poza zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, świadczeń wychowawczych w zakresie wypłacania świadczeń na podstawie rozstrzygnięć w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, dodatków mieszkaniowych, udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkujących na terenie Gminy Lichnowy, postępowań w sprawie korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obsługi organizacyjno – technicznej i finansowej zespołu interdyscyplinarnego, wspierania rodziny, ustawy „Za życiem”, a także prowadzenia postępowań w sprawach ustalenia wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego, określonych ustawą z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska - w tym do wydawania w tych sprawach zaświadczeń, ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, a także Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla jednostek samorządu terytorialnego - edycja 2025, Programu „Opieka wytchnieniowa” dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2025, Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 – moduł I.

Zadania realizowane były przez 9 pracowników, w tym 1 pracownik zatrudniony na podstawie umowy w zadaniowym systemie czasu pracy.

ZADANIA WŁASNE GMINY

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym w szczególności należy:

- a) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego potrzebującym,
- b) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- c) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- d) praca socjalna,
- e) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz usług sąsiedzkich,
- f) dożywianie dzieci,
- g) sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,

- h) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- i) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
- j) sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej;
- k) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

I. ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ REALIZOWANE W RAMACH ZADAŃ WŁASNYCH

W okresie sprawozdawczym do tutejszego Ośrodka wpłynęło 378 podań o udzielenie pomocy w różnej formie i zakresie w ramach realizowanych zadań z zakresu pomocy społecznej.

LICZBA WNIOSKÓW ZŁOŻONYCH PRZEZ RODZINY Z POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCI GMINY STAN NA 31.12.2024 i 31.12.2025

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców stan na		Liczba podań stan na		Osoby bezrobotne ogółem stan na	
		31.12.2024	31.12.2025	31.12. 2024	31.12.2025	31.12.2024	31.12.2025
1.	Lichnowy	762	739	30	32	13	17
2.	Lisewo Malborskie	1204	1203	97	111	20	29
3.	Boręty (wieś, I,II)	464	457	61	70	11	14
4.	Dąbrowa	254	253	5	1	5	10
5.	Lichnówki (w tym Lichnówki I i II)	334	332	54	68	10	8
6.	Parszewo	276	266	6	13	9	10
7.	Tropiszewo	191	175	11	6	3	6
8.	Starynia	61	57	0	0	4	3
9.	Szymankowo	754	727	61	66	18	21
10.	Pordenowo	109	102	4	11	1	2
Ogółem		4409	4311	329	378	94	120

Wnioski złożone były przez samych zainteresowanych. W okresie sprawozdawczym wydano 443 decyzje, w tym:

- 21 decyzji uchylających, ponieważ u 3 wnioskodawców nastąpiło przekroczenie dochodu z tytułu uzyskania zatrudnienia, 4 wnioskodawców zmieniło miejsce zamieszkania, 2

wnioskodawców w trakcie pobierania świadczeń trafiło do zakładu karnego, w przypadku 1 wnioskodawcy brak zgody na przeprowadzenie aktualizacji wywiadu środowiskowego, wydano 11 decyzji uchylających w związku z opuszczeniem przez wnioskodawców schroniska dla osób bezdomnych,

- 8 decyzji umarzających, ponieważ wnioskodawcy wycofali podanie,
- 2 decyzje wygaszające prawo do zasiłku stałego, ponieważ nastąpił zgon wnioskodawców.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej.

TABELARYCZNE ZESTAWIENIE POWODÓW PRYZNAWANIA POMOCY

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin stan na 31.12.2024	Liczba rodzin stan na 31.12.2025
Ubóstwo	120	119
Bezdomność	11	15
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	10	7
- wielodzietność	9	6
Bezrobocie	40	43
Niepełnosprawność	82	78
Długotrwała lub ciężka choroba	94	87
Bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	16	9
w tym:	12	2
- rodziny niepełne	6	5
- rodziny wielodzietne		
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	1
Przemoc	1	0
Alkoholizm	3	0
Narkomania	1	0

Wskazane powody są jednocześnie kryterium dysfunkcji, które powinny spełniać osoby i rodziny ubiegające się o pomoc i z niej korzystające. Dysfunkcja rozumiana jest jako trudna sytuacja życiowa wywołana okolicznościami natury prawnej lub faktycznej. Wobec jednej osoby lub rodziny następuje niejednokrotnie zbieg różnych niekorzystnych okoliczności degradujących materialnie i moralnie.

Wśród osób i rodzin korzystających ze wsparcia tut. Ośrodka Pomocy Społecznej najwięcej osób dotkniętych jest ubóstwem (120 rodzin w 2024 r., 119 rodzin w 2025 r.), które oznacza trudną sytuację życiową, w której osoba lub rodzina nie dysponuje wystarczającymi środkami finansowymi do zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, tj. spełnia kryterium dochodowe, które w 2025 roku dla osoby samotnie gospodarującej stanowiło kwotę 1010,00 zł, dla osoby w rodzinie stanowiło kwotę 823,00 zł. Ubóstwo ma charakter „pierwotny” wobec wielu innych problemów — często jest zarówno skutkiem, jak i przyczyną innych niekorzystnych zjawisk, takich jak bezrobocie, choroba czy niepełnosprawność. Można więc powiedzieć, że ubóstwo jest najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej, ponieważ bezpośrednio wpływa na możliwość przetrwania i funkcjonowania, a jednocześnie często towarzyszy innym trudnym sytuacjom życiowym.

Kolejnymi najczęściej występującymi powodami przyznania pomocy, zarówno w roku 2024 jaki w roku 2025 są: długotrwała lub ciężka choroba – 94 rodziny w 2024 r., 87 rodzin w 2025 r., niepełnosprawność – 82 rodziny w 2024 r., 78 rodzin w 2025 r. oraz bezrobocie – 40 rodzin w 2024 r., 43 rodziny w 2025 r. Duża liczba osób korzysta z pomocy społecznej z powodu choroby jak i niepełnosprawności, co wynika zarówno z przemian demograficznych, jak i uwarunkowań systemowych. Przede wszystkim społeczeństwo się starzeje — rośnie udział osób w podeszłym wieku, które częściej zmagają się z chorobami przewlekłymi, wielochorobowością oraz ograniczoną samodzielnością. Choroba bardzo często prowadzi także do pogorszenia sytuacji materialnej — ogranicza zdolność do pracy lub całkowicie ją uniemożliwia, generując jednocześnie dodatkowe koszty związane z leczeniem, rehabilitacją czy zakupem leków. Zauważalny jest niewielki spadek w 2025 roku w stosunku do roku poprzedniego, jeśli chodzi o powód przyznania pomocy jakim jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (16 rodzin w 2024 r., 9 rodzin w 2025 r.).

Natomiast w roku 2025 w stosunku do roku 2024 obserwujemy niewielki wzrost powodu przyznania pomocy jakim jest bezdomność. Na przestrzeni ostatnich dwóch lat nie zaobserwowano znacznych zmian w ilości rodzin i powodach korzystania z pomocy społecznej.

Liczba bezrobotnych w gminie Lichnowy wynosiła na dzień 31.12.2025 r. 120 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. W stosunku do grudnia 2024 roku liczba osób wzrosła o 26.

Wybrane kategorie bezrobotnych w gminie Lichnowy na 31.12.2025 r. :

- kobiety – 70 ,
- bezrobotni bez prawa do zasiłku – 103,
- bezrobotni z prawem do zasiłku – 17 ,
- osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, zasadniczym zawodowym – 84 ,
- osoby z wykształceniem średnim i wyższym – 36,
- osoby w wieku mobilnym – 84 osoby,
- pozostające bez pracy poniżej 12 m-cy – 85.

Pracownicy Ośrodka wspierają osoby bezrobotne w powrocie na rynek pracy poprzez aktywne wskazywanie aktualnych ofert zatrudnienia, dostosowanych do ich kwalifikacji i możliwości. Udzielają informacji o dostępie do bezpłatnych kursów zawodowych, bezpłatnych stacjonarnych i zdalnych kursów doszkalających, informacje te pozyskują dzięki współpracy z Powiatowymi Urzędami Pracy, ogłoszeń dostępnych online, na portalu ePraca.gov.pl lub bezpośrednio od pracodawców. Pracownicy Ośrodka pomagają również w procesie aktywizacji zawodowej, motywując do podejmowania działań oraz rozwijania kompetencji. Dodatkowo udzielają praktycznych wskazówek dotyczących bezpiecznego poszukiwania pracy, zwracając uwagę na unikanie nieuczciwych ofert i dbanie o ochronę danych osobowych.

1. Świadczenia udzielone w ramach zadań własnych

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, wyrobów medycznych i leczenia, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów, napraw w mieszkaniu jak również kosztów pogrzebu. Niezbędna potrzeba to taka, bez zaspokojenia której osoba nie może egzystować, to potrzeba związana z codziennym funkcjonowaniem każdego człowieka i niezbędna do normalnej, godnej egzystencji na poziomie elementarnym. Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy są świadczeniami o charakterze jednorazowym dla osób i rodzin, służącym zaspokojeniu konkretnej potrzeby.

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego po spełnieniu przez osobę lub rodzinę kryterium dochodowego, jest adresowany do osób i rodzin bez dochodów lub o dochodach niższych niż

ustawowe kryterium. Stanowi różnice między przyjętymi progami dochodowymi, a posiadanym dochodem uprawniającym do świadczeń z pomocy społecznej. Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

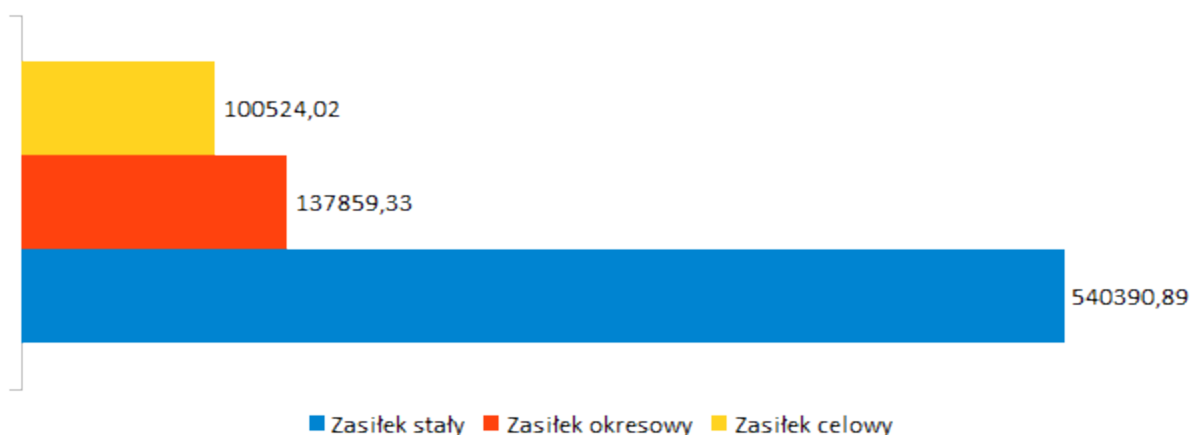
- kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Zasiłek stały – dla osób niezdolnych do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnych do pracy z powodu niepełnosprawności.

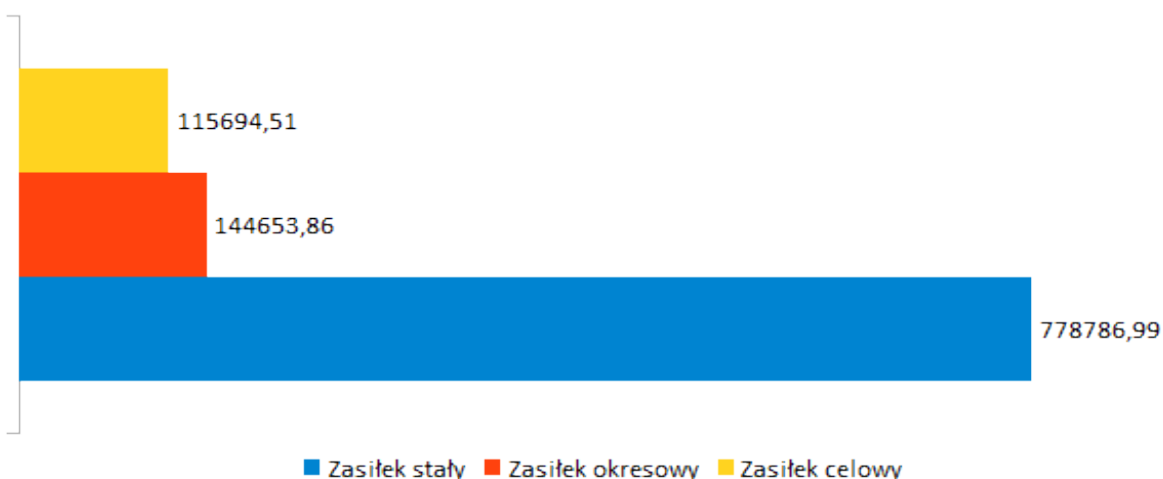
**TABELA OBRAZUJE CHARAKTERYSTYKĘ UDZIELONYCH ŚWIADCZEŃ W RAMACH
ZADAŃ WŁASNYCH W OKRESIE OD 01.01.2025 DO 31.12.2025**

Forma pomocy	Liczba os. którym przyznano decyzją świadczenia	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Razem:	201	1.309.168,83	154	274
Zas. stałe ogółem, w tym:	67	778.786,99	66	79
- środki własne		-		
- dotacje		778.786,99		
Zas. okresowy ogółem, w tym:	52	144.653,86	51	112
- środki własne		-		
- dotacja		144.653,86		
W tym przyznane z powodu:				
-bezrobocia	44	130.216,48	43	95
-długotrwałej choroby	4	5.654,00	4	6
-niepełnosprawności	4	8.783,38	4	11
Schronienie, w tym	14	218.710,42	14	15
- w schronisku dla osób bezdomnych	6		6	7
- w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi	8		8	8
Posiłek,	62	51.323,05	35	121
w tym dla dzieci	52	28.425,00	25	111
Inne zas. celowe i w naturze ogółem	95	115.694,51	93	159
w tym zas. specjalne celowe	36	28.390,00	36	50
Praca socjalna	-	-	93	182

Wysokość świadczeń pieniężnych w 2024 roku



Wysokość świadczeń pieniężnych w 2025 roku



W stosunku do roku 2024 widzimy w 2025 roku wzrost wydatków na wypłatę świadczeń pieniężnych, jest to związane m.in. ze wzrostem kryteriów dochodowych w pomocy społecznej, a co za tym idzie więcej osób kwalifikowało się do udzielenia pomocy. Od 01.01.2025 r. kryterium dochodowe dla osoby samotnie gospodarującej wzrosło z 776 zł na 1010 zł, a kryterium dla osoby w rodzinie z 600 zł na 823 zł, a co za tym idzie zmieniła się wysokość świadczeń, tj. zasiłku okresowego czy zasiłku stałego. Maksymalny zasiłek stały dla osoby samotnie gospodarującej wzrósł z 1000 zł na 1229 zł. W 2025 roku zasiłki stałe zostały wypłacone w całości z dotacji z budżetu państwa.

Ze wzrostem wydatków na zasiłki celowe wiąże się wzrost kosztów życia, tj. ceny leków, żywności, podstawowych produktów higienicznych. Proces demograficzny ma duże znaczenie dla systemu pomocy społecznej, rośnie liczba osób starszych, często samotnych, o niskich dochodach, zwiększa się skala niepełnosprawności i chorób przewlekłych. Największa liczba

zasiłków okresowych została przyznana z powodu bezrobocia, zwiększa się liczba osób bez dochodu lub z bardzo niskimi dochodami.

➤ DOŻYWIANIE

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”:

Głównym założeniem Programu jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej.

W okresie sprawozdawczym z posiłku skorzystały 62 osoby, w tym:

- dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej –21 osób,
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub szkoły ponadgimnazjalnej- 31 osób,
- pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej – 10 osób.

Przyznana dotacja na realizację wieloletniego rządowego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na rok 2025 wyniosła 30.500,00zł.

Ogółem wydatek dożywiania wyniósł: 51.323,05 zł, z tego:

- środki własne – 20.823,05 zł,
- dotacja z budżetu państwa – 30.500,00 zł.

➤ OPAŁ

Z pomocy w formie dofinansowania do zakupu ogrzewania, w tym opału skorzystały 62 rodziny na kwotę 27.550,00 zł.

➤ ZAKUP LEKARSTW

Z pomocy w formie dofinansowania na pokrycie części lub całości zakupu leków, wyrobów medycznych i leczenia skorzystało 46 rodzin na kwotę 25.840,00 zł.

➤ ZAKUP ŻYWNOŚCI

Z pomocy w formie dofinansowania do zakupu żywności skorzystało 48 rodzin na kwotę 23.840,00 zł.

➤ KOLONIE

Otrzymaliśmy łącznie 13 miejsc na kolonię letnią organizowaną przez Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Oświatowo-Wychowawczych im. Teresy Kras z siedzibą w Lublinie na zlecenie

Kuratorium Oświaty w Gdańsku, odbywającą się w dniach 04.07.2025 r. do 15.07.2025 r. w Ośrodku Wypoczynkowym "u Gaździny" w miejscowości Biały Dunajec.

Jako uczestnicy kolonii mogli zostać zakwalifikowani uczniowie w wieku od 8 do 15 lat, którzy ze względu na trudną sytuację materialną rodziny, w roku bieżącym nie mieli możliwości wyjazdu na kolonie i obozy organizowane na ogólnych zasadach. Zgodnie z wytycznymi Kuratorium Oświaty w Gdańsku pierwszeństwo w skorzystaniu z wypoczynku miały dzieci objęte pieczęcią zastępczą lub dzieci pochodzące z rodzin żyjących w trudnych warunkach materialnych, w tym: z rodzin wychowujących troje lub więcej dzieci, samotnie wychowywanych, z zaburzeniami somatycznymi potwierdzonymi zaświadczeniem lekarskim i zamieszkujących w środowisku ekologicznie zagrożonym. W wyjeździe na kolonię wzięło udział 13 osób.

➤ SCHRONIENIE

W myśl art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym należy udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Z pomocy w tej formie skorzystało 14 osób na kwotę 218.710,42 zł. Obserwujemy większe wydatki na schronienie w stosunku do poprzedniego roku, przyrost ten wiąże się ze wzrostem stawek za pobyt oraz liczby osób bezdomnych umieszczonych w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Do schronisk z usługami opiekuńczymi kierowane były osoby bezpośrednio po hospitalizacji, wymagające wsparcia w formie usług, które w okresie jesienno-zimowym trafiały do szpitali z przestrzeni publicznej.

➤ DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić całodobowej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. W przypadku osoby bezwzględnie wymagającej pomocy jednak nie wyrażającej zgody na umieszczenie w DPS, Ośrodek jest zobowiązany do zawiadomienia o tym właściwego Sądu.

W 2025 roku w DPS przebywało 8 osób:

- 1 osoba w Malborku,
- 1 osoba w Ryjewie,
- 1 osoba w Stanisławiu,
- 1 osoba w Rudnie,

- 1 osoba w Rokicinie,
- 1 osoba w Gniewie,
- 1 osoba w Przemyślu,
- 1 osoba w Szpęgawsku.

Koszt pobytu osób w DPS to kwota 482.295,51 zł.

➤ WYDAWANIE DECYZJI POTWIERDZAJĄCYCH PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27.08.2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego - na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia.

W 2025 tut. Ośrodek zakończył 7 postępowań w tej sprawie wydaniem decyzji.

2. FORMY PRACY SOCJALNEJ

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Praca prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej, jak również ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczeństwa.

Praca socjalna realizowana jest przede wszystkim przez pracowników wykonujących pracę w terenie, jednakże niejednokrotnie jej charakter wymaga zaangażowania pozostałych pracowników zatrudnionych w Ośrodku. Praca socjalna to stały kontakt z rodziną i wspieranie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu, wymaga od pracowników znajomości wielu przepisów nie związanych bezpośrednio z pomocą społeczną. Praca socjalna jest świadczona z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia. Praca socjalna jest świadczona niezależnie od dochodu rodziny. Świadczona jest m.in. poprzez współpracę z organami rentowo-emerytalnymi, Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, sądami, kuratorami, Fundacją AS Centrum Rozwoju Dzieci w Malborku, Powiślańskim Centrum Zdrowia Psychicznego w Malborku, Powiatowym Urzędem Pracy w Malborku, Pomorskim Komitetem Pomocy Społecznej w Gdańsku. Ponadto pracownicy socjalni współpracują z

placówkami oświatowymi, ośrodkami zdrowia, Policją oraz innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.

Z pomocy w formie pracy socjalnej skorzystały w 2025 roku 93 rodziny, w tym 43 wyłącznie z pracy socjalnej.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lichnowach polega przede wszystkim na:

a) współpracy z organami rentowymi i orzecznictwem (ZUS, KRUS, PZOON, WZOON)

Ważnym elementem pracy socjalnej jest współpraca z różnymi instytucjami w celu uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych, rehabilitacyjnych i wspierających dla osób z niepełnosprawnościami. Pomoc w kompletowaniu dokumentów, wypełnieniu i złożeniu wniosków o przyznanie rent, emerytur, dodatków dopełniających, świadczeń uzupełniających, wniosku o wydanie decyzji ustalającej poziom potrzeby wsparcia do WZON w Gdańsku, w celu uzyskania świadczenia wspierającego.

W okresie sprawozdawczym 18 osób przy pomocy Ośrodka złożyło wnioski do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Malborku celem otrzymania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, niezbędnego m.in. do ubiegania się o przyznanie świadczeń takich jak zasiłek stały, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie wspierające. Pięć osób otrzymało orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Czternaście osób otrzymało orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

8 osób złożyło wnioski o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Gdańsku.

b) współpraca z innymi podmiotami:

1. Możliwość skorzystania z porad prawnych lub doradcy ekonomicznego w ramach współpracy z Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej w siedzibie tut. Ośrodka, spotkania odbywały się w listopadzie 2025 r.
2. Możliwość skorzystania z pomocy specjalistów w Fundacji AS Centrum Rozwoju Dzieci w Malborku na podstawie porozumienia.
3. Możliwość skorzystania z pomocy specjalistów w Ośrodku Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży – I Poziom Referencyjny w Tczewie.
4. Możliwość skorzystania z bezpłatnej opieki psychiatrycznej w Powiatowym Centrum Zdrowia Psychicznego w Malborku na podstawie zawartego porozumienia.
5. Możliwość skorzystania z pomocy specjalistów w Poradni psychologicznej CONCEPT w Tczewie.

6. Udostępnianie danych teleadresowych do Punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego wraz z mediacją pomocy prawnej mieszczącego się w Starostwie Powiatowym w Malborku oraz Centrum Wsparcia Rodziny w Nowym Stawie.
7. Udostępnianie pomocnych numerów telefonów dla osób dotkniętych przemocą, ogólnopolskich telefonów zaufania na stronie internetowej gops-lichnowy.pl, tablicy ogłoszeń w siedzibie tut. Ośrodka oraz przez pracowników socjalnych.
8. Rozpowszechnianie informacji o lekcjach online w ramach ogólnopolskiej kampanii „Dzieciństwo bez przemocy” organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na Rzecz Ochrony Dzieci na stronie internetowej gops-lichnowy.pl oraz przez pracowników socjalnych. Udział o ogólnopolskiej kampanii Dzieciństwo bez Przemocy, inicjatywie, organizowanej przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci, która ma na celu uwrażliwienie społeczeństwa na problem krzywdzenia dzieci oraz promowanie wspierającego rodzicielstwa.
Symbolicznym wyrazem sprzeciwu wobec przemocy było włączenie się w akcję podświetlenia budynku na kolor czerwony – znak stop dla krzywdzenia najmłodszych, które miało miejsce w dzień finału kampanii 19 listopada.
Pracownicy tut. Ośrodka przekazywali rodzinom informacje o możliwości skorzystania z lekcji online oraz darmowych webinarów m.in. na temat wspierającego rodzicielstwa i wzmocnienia bezpieczeństwa dzieci. Informacje o lekcjach online znajdują się również na stronie internetowej tut. Ośrodka. Rodzinom są przekazywane materiały edukacyjne dostępne na stronie Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.
9. Możliwość uczestniczenia w zajęciach Szkoły dla Rodziców organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, w celu podniesienia kompetencji rodzicielskich.
10. Możliwość uzyskania skierowania do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2024 na podstawie zawartego porozumienia.
11. Informacje do sądu rodzinnego lub do kuratorskiej służby sądowej, wykonującej orzeczenia w sprawach rodzinnych i nieletnich o niewłaściwym wypełnianiu obowiązków rodzicielskich, narażaniu zdrowia i bezpieczeństwa małoletnich dzieci.

c) inne działania takie jak:

1. Interwencja w ramach swoich kompetencji w sprawie zaniedbań opiekuńczych wobec dzieci.
2. Przekazanie wniosków o uzyskanie lokalu socjalnego.
3. Pomoc w sporządzeniu wniosków do sądu o uregulowanie sytuacji rodzinnej.
4. Wprowadzenie do 6 rodzin asystenta rodziny.

5. Pomoc w uzyskaniu adresów i niezbędnych dokumentów do hospicjów domowych i zakładów leczniczo – opiekuńczych.
6. Pomoc w uzyskaniu adresów ośrodków uzależnień i współuzależnień, miejsc, gdzie można podjąć terapię leczenia uzależnień.
7. Pomoc w skierowaniu dziecka do psychologa, udzielenie informacji o miejscach gdzie można uzyskać pomoc specjalistów.
8. Informowanie o możliwości skorzystania z porad doradcy zawodowego w ramach dnia otwartego z Urzędem Pracy, udostępnianie ofert pracy.
9. Pomoc w zorganizowaniu wizyt u lekarza, w tym wizyt domowych, pomoc w zorganizowaniu transportu medycznego.
10. Pomoc w uzyskaniu dostępu do bezpłatnych kursów zawodowych, wskazanie metod wyszukiwania bezpłatnych stacjonarnych i zdalnych kursów doszkalających.
11. Przekazywanie bezpłatnych materiałów edukacyjnych z zakresu planowania i funkcjonowania rodziny, wychowania dzieci i rozpoznawania ich potrzeb (baza wiedzy Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę).
12. Pomoc w sporządzaniu pism do Polskich Kolei Państwowych.
13. Pomoc w uzyskaniu adresów i telefonów kontaktowych do psychologów, logopedów.
14. Pomoc w sporządzaniu pism do Zakładu Energetycznego i Centralnego Wodociągu Żuławskiego.
15. Pomoc w sporządzeniu odwołań od orzeczeń Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.
16. Motywowanie rodziców do utrzymywania kontaktów z wychowawcami, nauczycielami i regularnego sprawdzania dziennika elektronicznego.
17. Pomoc w uzyskaniu informacji dotyczących otrzymania dofinansowania do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego w ramach PFRON.
18. Zachęcanie i pomoc w dążeniu do poprawy warunków mieszkaniowych.
19. Możliwość uczestniczenia w bezpłatnym szkoleniu wspierającym w rozwijaniu umiejętności oraz podnoszeniu kompetencji cyfrowych w ramach Projektu „Włącz się. Cyfrowa edukacja dla każdego w województwie pomorskim” finansowanym w 100% ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności w ramach Inwestycji C.2.1.3 „E-kompetencje”. W 2025 r. w szkoleniu wzięło udział 9 osób.
20. Możliwość uczestniczenia w Projekcie „4 kroki do kariery”.
21. Informowanie o możliwości skorzystania z Wypożyczalni technologii wspomagających dla osób z niepełnosprawnością.

22. Udostępnianie materiałów dotyczących wsparcia zdrowia psychicznego, informacji gdzie uzyskać pomoc, m.in. w ramach programu wsparcia zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży Lepsza Przyszłość – pomorskie dla Ciebie.
23. Przekazanie i pomoc w wypełnieniu wniosku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego członka rodziny.
24. Informowanie o możliwości skorzystania z dofinansowania dla osób z niepełnosprawnością w ramach programu Aktywny Samorząd.
25. Współpraca z innymi jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej (OPS, PCPR) w celu ustalenia miejsca pobytu dzieci.

Inne działania realizowane przez pracowników socjalnych:

1. Podejmowanie interwencji pozostających w kompetencji pracownika socjalnego w zakresie zabezpieczenia podstawowych potrzeb osób starszych, chorych, z niepełnosprawnościami.
2. Ustalanie sytuacji osób i rodzin, na których ciąży obowiązek alimentacyjny względem osób korzystających ze wsparcia.
3. Wspieranie środowisk osób chorych i niepełnosprawnych w tym m.in. realizacja programów Opieka wytnieniowa i Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością.
4. Podejmowanie działań w zakresie dokonywania analizy sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
5. Wnioskowanie o przydzielenie asystenta rodziny działającego na rzecz dziecka i rodziny, opracowywanie planu pracy wspólnie z rodziną i asystentem.
6. Realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i procedury Niebieskie Karty.
7. Zobowiązanie członków rodzin, w których występuje problem z uzależnieniem do podjęcia współpracy w zakresie jego rozwiązania, informowanie o możliwościach podjęcia terapii uzależnień.
8. Wzmocniona praca socjalna wśród osób i rodzin szczególnie narażonych na działania niekorzystnych warunków pogodowych w okresie jesienno-zimowym.

3. PROGRAM FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021-2027

W ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2024, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach w 2025 r. wydał 72 skierowania dla 183 osób kwalifikujących się do otrzymania pomocy żywnościowej. O pomoc żywnościową mogły ubiegać się osoby/rodziny, które spełniały wymogi określone w ustawie o pomocy społecznej, a w szczególności za-

warte w art. 7, z jednoczesnym zastosowaniem kryterium dochodowego w wysokości 265% kryterium dochodowego uprawniające do skorzystania z pomocy społecznej, zgodnie z Wytycznymi Instytucji Zarządzającej (MRPiPS) dla Instytucji Pośredniczącej i beneficjentów – organizacji partnerskich dotyczące działań realizowanych w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – Podprogram 2024. Definicja paczki żywnościowej dla jednego odbiorcy końcowego została określona w w/w Wytycznych jako minimum kilka, tj. co najmniej trzy artykuły spożywcze z różnych grup towarowych (artykuły warzywne i owocowe, artykuły skrobiowe, mleczne, mięsne, cukier, tłuszcze, dania gotowe) wydanych jednorazowo, a wchodzących w skład zestawu w Podprogramie 2024. W miarę możliwości uwzględnia się w zestawie produkty ze wszystkich grup artykułów spożywczych.

Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 Podprogram 2024 miał na celu przeciwdziałanie deprywacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej osobom najbardziej potrzebującym oraz zapewnianie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne w okresie grudzień 2024 r. - wrzesień 2025 r. Ośrodek zawarł z Pomorskim Komitetem Pomocy Społecznej z siedzibą w Gdańsku, porozumienie określające zasady współpracy przy udzielaniu pomocy żywnościowej w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus realizowanego w Podprogramie 2024.

Porozumienie zostało zawarto na czas trwania Podprogramu 2024 czyli do końca września 2025 r. W ramach tego porozumienia żywność dla osób potrzebujących z terenu Gminy Lichnowy docelowo była wydawana w Oddziale Rejonowym PCK w Malborku.

4. WARSZTATY TERAPII ZAJĘCIOWEJ

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Słoneczny Promyk” w Dębnie prowadzi warsztaty terapii zajęciowej. Warsztat Terapii Zajęciowej daje osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. Uczestnikami warsztatów mogą być osoby, które mają wskazanie do uczestnictwa w terapii zajęciowej zawarte w orzeczeniu. Z tej formy rehabilitacji korzystały 3 osoby z ustalonym stopniem niepełnosprawności.

Trzyosobowa grupa dowożona była nieodpłatnie do Dębiny z miejscowości:

- 1 osoba z Szymankowa,
- 2 osoby z Lisewa Malborskiego.

5. ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

• W LASOWICACH WIELKICH

Środowiskowy Dom Samopomocy w Lasowicach Wielkich prowadzony jest przez Fundację „Wróć”. ŚDS jest ośrodkiem wsparcia prowadzonym w formie placówki pobytu dziennego skierowanym do osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym osób przewlekle psychicznie chorych – typ A, osób z upośledzeniem umysłowym – typ B oraz osób wskazujących na inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych – typ C.

Głównym celem działania ŚDS jest osiągnięcie możliwie największego poziomu funkcjonowania jego uczestników w ich środowisku, zarówno w zakresie czynności dnia codziennego, jak i w życiu społecznym. Celami szczegółowymi jest kształtowanie: umiejętności z zakresu samoobsługi, umiejętności społecznych, umiejętności spędzania czasu wolnego, rozwijanie samodzielności i zaradności Uczestników, rozbudzanie pasji i talentów, poprawa i utrzymanie stanu psychofizycznego. Uczestnicy mają zapewniony transport.

Z tej formy wsparcia skorzystały 4 osoby, w tym 2 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 2 osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

• W KOŃCZEWICACH

W 2025 roku zostało zawarte porozumienie między Gminą Lichnowy, a Gminą Miłoradz w sprawie powierzenia realizacji zadania publicznego polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Lichnowy do Środowiskowego Domu Samopomocy w Kończewicach, celem zawarcia porozumienia jest umożliwienie objęcia mieszkańców Gminy Lichnowy usługami świadczonymi przez ten ŚDS. Środowiskowy Dom Samopomocy w Kończewicach jest ośrodkiem wsparcia dziennego pobytu dla 25 pełnoletnich osób z zaburzeniami psychicznymi typu: A,B,C,D, zamieszkujących obszar gminy Miłoradz oraz sąsiadujące gminy w powiecie malborskim.

Z tej formy wsparcia skorzystała 1 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

6. ASYSTENT RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach realizując zadania z zakresu wspierania rodziny, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, zapewniał rodzinom przeżywającym trudności wsparcie i pomoc asystenta rodziny.

Asystent rodziny w 2025 roku był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w wymiarze pełnego etatu, w systemie zadaniowego czasu pracy od dnia 01.04.2025 r.

Przed zatrudnieniem asystenta rodziny od 01.04.2025 r. w tut. Ośrodku odbyło się 5 naborów na stanowisko asystenta rodziny, które trwały od dnia 24.07.2024 r. z których nie wyłoniono kandydata, ponieważ zgłaszający się kandydaci albo nie spełniali wymaganych kwalifikacji albo rezygnowali z zatrudnienia.

Asystent rodziny jest osobą, która wspiera rodziny w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Jego działania mają na celu motywowanie rodzin do aktywnego uczestnictwa w procesie zmian oraz poprawy jakości życia. Szczególny nacisk w pracy asystenta rodziny kładziony jest na działania profilaktyczne, czyli zapobieganie pogłębianiu się problemów, zanim doprowadzą one do poważnych kryzysów. Oznacza to wspieranie rodziny na wczesnym etapie trudności, tak aby uniknąć konieczności stosowania bardziej radykalnych form interwencji. Kluczowym celem podejmowanych działań jest utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku rodzinnym. Podkreśla się, że prawidłowy rozwój dziecka najlepiej przebiega w rodzinie biologicznej, dlatego wszelkie oddziaływania asystenta zmierzają do tego, aby wzmocnić rodzinę na tyle, by mogła ona samodzielnie i prawidłowo wypełniać swoje funkcje opiekuńczo-wychowawcze. Asystent rodziny nie powiela pracy pracownika socjalnego, kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja małoletniego dziecka wymaga wsparcia zewnętrznego. Praca z rodziną prowadzona jest również w przypadku czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Wówczas prowadzone są działania w kierunku powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.

W roku 2025 r. wsparciem asystenta rodziny objętych było 10 rodzin, w skład których wchodziło 28 dzieci. W minionym roku asystent rodziny współpracował z jedną rodziną w ramach ustawy „Za życiem” (1 dziecko) oraz z trzema rodzinami zobowiązanymi przez sąd do współpracy z asystentem. W okresie sprawozdawczym współpracę z asystentem rodziny podjęło sześć nowych rodzin. Z dwoma rodzinami praca asystenta rodziny została zakończona ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku wsparciem asystenta rodziny objętych było 8 rodzin z terenu Gminy Lichnowy.

W roku 2025 łączne koszty realizacji zadań określonych w ustawie (wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi asystenta rodziny) wynosiły 88.127,56 zł. Część wydatków finansowana była z budżetu gminy tj. – 59.530,35 zł. W roku 2025 został ogłoszony Rządowy Program „Asystent rodziny na rok 2025”. Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

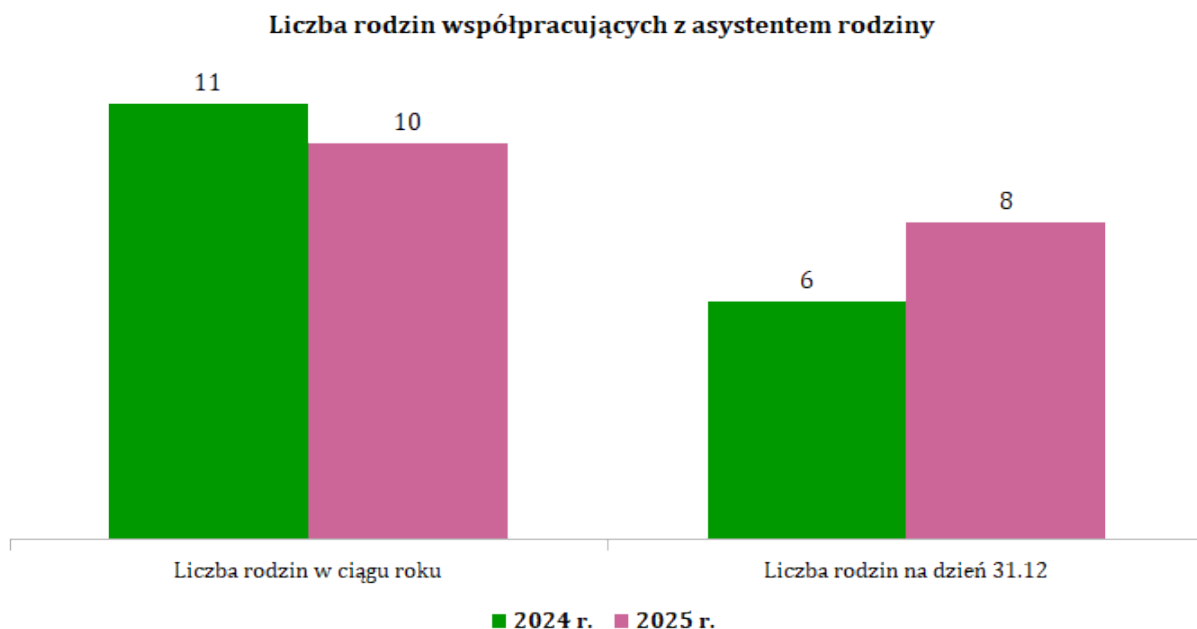
W ramach Programu dofinansowane są:

- dodatki do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2400 zł brutto, podzielonego na 12 części odpowiadających

miesiącům zatrudnienia. Dofinansowanie za jeden miesiąc może być przyznana w wysokości do 200 zł brutto, proporcjonalnie do wymiaru etatu,

- koszty zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 30% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) ponoszone od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. Zadanie finansowane jest z Funduszu Pracy.

Przyznana w 2025 roku kwota dofinansowania wyniosła 17.805,31 zł.



7. ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ – EDYCJA 2025

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” - edycja 2025, ma na celu zapewnienie dostępności do usług asystencji osobistej, tj. wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych. Program jest elementem polityki społecznej państwa.

Adresatami programu są:

1. dzieci od ukończenia 2. roku życia do 16 roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt. 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
2. osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Usługi asystencji osobistej mogą świadczyć osoby niebędące członkami rodziny uczestnika, opiekunami prawnymi uczestnika lub osobami faktycznie zamieszkującymi razem z uczestnikiem. Na potrzeby realizacji programu za członków rodziny uczestnika uznaje się: tj. wstępnych oraz zstępnych, krewnych w linii bocznej, małżonka, wstępnych oraz zstępnych małżonka, krewnych w linii bocznej małżonka, zięcia, synową, macochę, ojczyrna oraz osobę pozostająca we wspólnym pożyciu, a także osobę pozostającą w stosunku przysposobienia z uczestnikiem.

Asystentem osobistym osoby z niepełnosprawnością może być osoba:

- 1) posiadająca dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w następujących zawodach i specjalnościach: asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, pedagog, psycholog, terapeuta zajęciowy, pielęgniarka, siostra PCK, fizjoterapeuta lub, za zgoda realizatora programu, w innych zawodach i specjalnościach o charakterze medycznym lub opiekuńczym lub
- 2) posiadająca co najmniej 6 miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom z niepełnosprawnościami np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w formie wolontariatu: lub
- 3) wskazana przez uczestnika lub jego opiekuna prawnego.

W pierwszej kolejności, asystentem mogła zostać osoba wskazana przez uczestnika lub opiekuna prawnego.

Limit godzin usług asystencji osobistej finansowanych ze środków funduszu przypadających na jedną osobę z niepełnosprawnością w danym roku kalendarzowym wynosi nie więcej niż:

- 1) 840 godzin rocznie dla osób z niepełnosprawnością posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną lub traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 2) 720 godzin rocznie dla osób z niepełnosprawnością posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 3) 480 godzin rocznie dla osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną lub traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, z niepełnosprawnością sprzężoną;
- 4) 360 godzin rocznie dla:

a) osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub dzieci od ukończenia 2. roku życia do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt. 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Usługi asystencji osobistej polegają na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- 1) wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej,
- 2) wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie,
- 3) wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania,
- 4) wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia asystenta za zrealizowaną usługę asystencji osobistej nie może przekroczyć 50 zł brutto wraz z kosztami pracy zatrudniającego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach od miesiąca lutego 2025r. rozpoczął realizację programu. Do tut. Ośrodka wpłynęły 3 karty zgłoszenia do programu w związku z tym podpisano 3 umowy świadczenia usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością. Asystenci osobiści osób z niepełnosprawnościami zostali wskazani przez uczestników. Wsparciem zostały objęte 3 osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Przyznając usługi asystencji osobistej, uwzględniono potrzeby osób z niepełnosprawnościami wspólnie zamieszkujących i gospodarujących, które nie mają możliwości korzystania ze wsparcia bliskich.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach pozyskał z Funduszu Solidarnościowego środki na realizację Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” edycja 2025 w wysokości 83.844,00.

Wydatki poniesione w okresie od lutego 2025 r. do grudnia 2025 r. wyniosły 83.835,00:

- wynagrodzenie asystentów osobistych osób z niepełnosprawnościami – 75.000,00 zł
- koszt przejazdów asystentów własnym/udostępnionym przez osobę trzecią/innym środkiem transportu – 6.600 zł
- koszt ubezpieczeń NNW asystentów – 599,24 zł
- koszt obsługi programu – 1.635,76 zł.

8. OPIEKA WYTCHNINIOWA DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO– EDYCJA 2025

Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób z niepełno sprawnościami poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach przez zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować będą czasem, który będą mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków.

Program adresowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi od ukończenia 2. roku życia do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
- 2) osobami niepełnosprawnymi posiadającymi: a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych- którzy wymagają usług opieki wytchnieniowej.

Limit godzin i dób usług opieki wytchnieniowej finansowanych ze środków Funduszu przypadających na jedną osobę z niepełnosprawnością w 2025 roku wynosi nie więcej niż:

- 1) 240 godzin dla usługi opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego,
- 2) 14 dób dla usługi opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu całodobowego.

Koszty związane bezpośrednio z realizacją usług opieki wytchnieniowej finansowane z Programu:

- 1) w ramach pobytu dziennego, nie mogą przekroczyć 50 zł brutto za godzinę realizacji usług opieki wytchnieniowej,
- 2) w ramach pobytu całodobowego, nie mogą przekroczyć:
 - a) 600 zł brutto za dobę realizacji usług opieki wytchnieniowej,
 - b) 800 zł brutto za dobę realizacji usług opieki wytchnieniowej dla osób z niepełnosprawnością posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną.

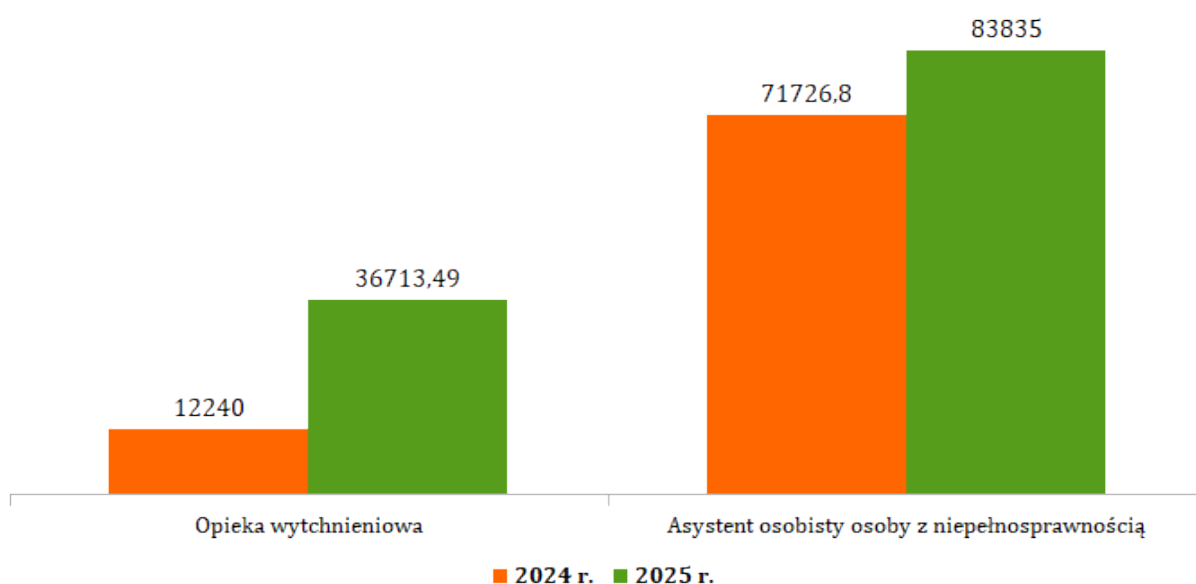
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach w 2025 r. podpisał 3 umowy świadczenia usługi opieki wytchnieniowej. Wsparciem zostały objęte 3 osoba ze znacznym stopniem niepełnosprawności. Zgodnie ze złożonymi przez członków rodziny, kartami zgłoszenia do

programu, usługi opieki wytchnieniowej realizowane były w formie pobytu dziennego w miejsca zamieszkania osoby z niepełnosprawnością.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach pozyskał z Funduszu Solidarnościowego środki na realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” edycja 2025 w wysokości 36.720,00 zł. Wydatki poniesione w 2025 r. wyniosły 36.713,49:

- wynagrodzenie osób realizujących opiekę wytchnieniową – 35.999,99 zł
- koszt obsługi programu – 713,50 zł.

Opieka wytchnieniowa i Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością - wydatkowane środki



Wzrosły środki pozyskane i wydatkowane zarówno w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” jak i Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”. W ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” w 2024 roku wsparciem objęto 3 osoby. W roku 2025 liczba uczestników programu pozostała na tym samym poziomie, jednak dla tych osób udało się pozyskać większą liczbę godzin usług asystenckich, co przełożyło się na zwiększenie zakresu udzielanego wsparcia.

W Programie „Opieka wytchnieniowa” w 2024 roku pomocą objęto 1 osobę, natomiast w 2025 roku wsparcie rozszerzono na 3 osoby, co świadczy o rosnącym zapotrzebowaniu na tego typu usługi. Rok 2025 charakteryzował się większą elastycznością w realizacji obu programów — istniała możliwość pozyskania dodatkowych środków finansowych oraz zwiększania liczby godzin wsparcia w trakcie trwania programów.

Zauważalne jest zainteresowanie taką formą opieki, co jest ściśle związane z rosnącą liczbą osób wymagających wsparcia drugiej osoby, jak również przeciążeniem fizycznym i psychicznym opiekunów, którzy niejednokrotnie rezygnują z pracy zawodowej jak i z życia społecznego, a

także większą świadomość społeczeństwa o dostępności takich form wsparcia, dzięki rozpowszechnianiu informacji o Programach przez instytucje publiczne, samorządy, ośrodki pomocy społecznej. Dodatkowo obserwujemy zmiany w polityce społecznej, skupiające się na rozwoju usług społecznych organizowanych w sposób, który zapewni najbardziej przyjazne i optymalne warunki realizacji potrzeb osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Stąd też przyjmuje się, że usługi społeczne powinny mieć charakter bardziej zdeinstytucjonalizowany, co oznacza rozwój usług środowiskowych w miejscu zamieszkania.

9. KORPUS WSPARCIA SENIORÓW – NA ROK 2025

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem moduł I – Wspierający gminy w zakresie rozwoju działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.

Adresatami programu są osoby w wieku 60 lat i więcej, mające problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Celem Modułu I jest zapewnienie osobom w wieku 60 lat i więcej usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich.

Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgniacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji, oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Minimalne wymagania wobec osoby realizującej usługi sąsiedzkie przedstawiają się następująco:

- 1) jest osobą pełnoletnią;
- 2) nie jest członkiem rodziny osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 3) nie jest oddzielnie zamieszkującym małżonkiem, wstępnym ani zstępnym osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 4) złożyła organizatorowi usług sąsiedzkich oświadczenie o zdolności pod względem psychofizycznym do świadczenia takich usług;
- 5) zamieszkuje w najbliższej okolicy osoby, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 6) ukończyła szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy;
- 7) została zaakceptowana przez osobę, na rzecz której są świadczone usługi sąsiedzkie;
- 8) została zaakceptowana przez organizatora usług sąsiedzkich.

Tut. Ośrodek w ramach dotacji na realizację modułu I pozyskał kwotę 3.762,00 zł, wkład własny – 941,00 zł. W 2025 r. nie realizowano usług sąsiedzkich, ponieważ jedna z osób zainteresowanych udziałem w programie zmarła a druga otrzymuje nieodpłatną pomoc i

wsparcie od zaprzyjaźnionej osoby w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych m.in. zrobienie zakupów oraz rozpalanie w piecu.

W miesiącu marcu i lipcu 2025 r. pracownik socjalny otrzymał prośbę od córki małżeństwa, które ze względu na stan zdrowia i wiek potrzebowało pomocy w formie usług opiekuńczych. Przedstawiono założenia programu oraz wolę objęcia wsparciem rodziców osoby zgłaszającej, jednak po rozmowie z córką małżeństwo zgodnie stwierdziło, że nie potrzebują pomocy. Pracownik socjalny pozyskał informację, że samotna osoba starsza, po hospitalizacji potrzebowała po mocy w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych a także podstawowej opieki higieniczno pielęgnacyjnej, zaoferowano pomoc lecz również osoba zmarła. Podczas wizyty środowiskowych, pracownicy socjalni informowali o możliwości skorzystania ze wsparcia w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów”, jednak seniorzy albo twierdzili, że pomaga im rodzina, albo sami sobie radzą albo potrzebują pomocy finansowej z tut. Ośrodka np. na dofinansowanie zakupu opału czy lekarstw.

II. ZADANIA ZLECONE GMINIE

- **Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

Do zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy świadczenie i organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Odpłatność za ten rodzaj usług, kto może z nich skorzystać i przez kogo mogą być takie usługi świadczone reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22.09.2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Koszt obsługi świadczeń pokrywany jest w całości z budżetu państwa i wyniósł w 2025 roku 48.705,92 zł. Specjalistycznymi usługami opiekuńczymi objęto 1 osobę.

1.ŚWIADCZENIA RODZINNE

- **Świadczenia rodzinne**

GOPS Lichnowy jako organ upoważniony realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Średnio co miesiąc świadczenia rodzinne były wypłacane 280 rodzinom pobierającym świadczenia rodzinne, tj. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie.

Okres zasiłkowy, na który przyznawane jest prawo do świadczeń rodzinnych tj. zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy trwa od 01.11.2025 r. do 31.10.2026 r. Wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu dla potrzeb przyznania świadczeń rodzinnych uzależnionych od dochodu ustalana była na podstawie dochodów osiągniętych w 2024 roku.

Do tut. Ośrodka w 2025 r. wpłynęło 193 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych.

Świadczenia rodzinne w 2025 r. (od I-2025 do XII-2025) wypłacono na łączną kwotę 3.409.190,13 zł, w tym :

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 364.238,70 zł wypłacane śr. na 160 dzieci;
- świadczenie rodzicielskie - 64.963,52 zł wypłacane dla 7 osób;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 10.000,00 zł;
- w ramach zasady „złotówka za złotówkę” wypłacono świadczenia rodzinne w kwocie 26.916,95 zł – wypłacone średnio 7 rodzinom miesięcznie;

Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania zasiłku rodzinnego stanowi kwotę 674,00 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie, a w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności stanowi kwotę 764,00 zł w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kwota kryterium dochodowego nie została zmieniona od 01.11.2012 r., co powoduje, że spada liczba osób uprawnionych do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego.

Świadczenia opiekuńcze

- zasiłki pielęgnacyjne – 603.056,96 zł, wypłacone 233 osobom miesięcznie;
- świadczenia pielęgnacyjne – 2.332.574,00 zł wypłacane 60 osobom miesięcznie;
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 7.440,00 zł wypłacany 1 osobie miesięcznie.

Wydatki na świadczenia rodzinne oraz liczba świadczeń, do których prawo przysługuje na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 poz. 103 z późn. zm.)

Do tut. Ośrodka w 2025 r. wpłynęły 3 wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Świadczenia rodzinne w 2025 r. wypłacono na łączną kwotę 6.866,00 zł, w tym :

- zasiłki rodzinne wraz z dodatkami – 1.285,00 zł wypłacane na 1 dziecko;
- świadczenie rodzicielskie – 4.581,00 wypłacane dla 1 osoby;
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 1.000,00 zł;

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25 roku życia;

świadczenie pielęgnacyjne w 2025 r. wynosiło 3.287,00 zł miesięcznie, od dnia 01.01.2026 r. wynosi 3.386,00 zł.

Od 01.01.2024 r. świadczenie pielęgnacyjne przysługuje osobom sprawującym opiekę nad osobą w wieku do ukończenia 18. roku życia legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Osoby powyżej 18 roku życia posiadające orzeczenie o niepełnosprawności mogą ubiegać się w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych o świadczenie wspierające. Celem świadczenia wspierającego jest udzielenie osobom niepełnosprawnym mającym potrzebę wsparcia pomocy służącej częściowemu pokryciu wydatków związanych z zaspokojeniem szczególnych potrzeb życiowych tych osób.

Świadczenie wspierające przysługuje osobie w wieku od ukończenia 18. roku życia posiadającej decyzję ustalającą poziom potrzeby wsparcia, o której mowa w art. 6b3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ciąży obowiązek alimentacyjny, jeżeli rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje, jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 764,00 zł. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w wysokości 620,00 zł. miesięcznie. Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego przyznawane jest na okres zasiłkowy (okres zasiłkowy trwa od 1 listopada do 31 października). Przy ustalaniu prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego istnieje obowiązek przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego w celu weryfikacji okoliczności dotyczących spełniania warunków do jego przyznania.

Osoby, którym przed dniem wejścia w życie ustawy o świadczeniu wspierającym (tj. przed 1 stycznia 2024 r.), albo od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, na zasadach obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., przyznane zostało co najmniej do dnia 31 grudnia 2023 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego, o których mowa w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu dotychczasowym, zachowują, na zasadach

obowiązujących do dnia 31 grudnia 2023 r., prawo odpowiednio do świadczenia pielęgnacyjnego albo specjalnego zasiłku opiekuńczego nie dłużej jednak niż do końca okresu, na który prawo zostało przyznane. Prawo do specjalnego zasiłku opiekuńczego na zasadach określonych w ustawie przysługuje również po upływie okresu zasiłkowego, na który prawo zostało przyznane, jeżeli wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego na nowy okres zasiłkowy zostanie złożony w terminie 3 miesięcy od dnia następującego po dniu, w którym zakończył się dotychczasowy okres zasiłkowy.

Za osoby pobierające ww. świadczenia tj. świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy odprowadzane są składki ubezpieczenia zdrowotnego i emerytalno-rentowego. **W 2025 roku opłacano składki ubezpieczenia zdrowotnego w kwocie 119.889,09 zł oraz składki ubezpieczenia emerytalnego i rentowego w kwocie 370.405,95 zł.**

W przypadku przekroczenia progu dochodowego rodziny nie tracą wsparcia finansowego państwa. Zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę” świadczenia są stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów.

Dzięki temu rozwiązaniu łączna kwota zasiłków rodzinnych i dodatków do zasiłku rodzinnego przysługujących danej rodzinie jest stopniowo obniżana o 1zł wraz z przekroczeniem o 1zł kryterium dochodowego dotyczącego łącznego dochodu netto wszystkich członków rodziny. **W 2025 r. w ramach zasady „złotówka za złotówkę” wypłacono świadczenia rodzinne w kwocie 26.916,95 zł średnio 7 rodzinom miesięcznie.**

Osoby, które nie mają ustalonego prawa do zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego mają prawo do świadczenia tj. świadczenie rodzicielskie, które przysługuje w przypadku urodzenia dziecka, przysposobienia lub objęcia opieką przez rodzinę zastępczą (z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej). Aby objąć wsparciem jak największą grupę osób i zapewnić rodzicom jak największe wsparcie materialne w pierwszym okresie życia dziecka, świadczenie rodzicielskie przysługuje w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie i nie jest uzależnione od kryterium dochodowego. **W 2025 r. świadczenie rodzicielskie wypłacono na kwotę 64.963,52 zł dla 7 osób.**

2. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

- **Fundusz alimentacyjny**

Tut. Ośrodek na podstawie upoważnienia Wójta Gminy Lichnowy realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tj.

przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych. Od 01.10.2020 r. funkcjonuje nowe rozwiązanie przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, dzięki któremu rodziny, które przekroczą próg dochodowy nie tracą wsparcia finansowego państwa. Wprowadzenie zasady „złotówka za złotówkę” powoduje, iż świadczenia są stopniowo obniżane wraz ze wzrostem dochodów. Aktualne kryterium dochodowe uprawniające do otrzymania świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 1209,00 zł na osobę, od 01.10.2026 r. wzrośnie do kwoty 1665,00 zł. Maksymalna kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego wynosi 1000,00 złotych miesięcznie, o ile kwota zasądzonych alimentów jest równa lub wyższa od tego limitu.

Ponadto ustawa ta określa sposób postępowania wobec osób zobowiązanych do świadczenia alimentacyjnego, którego egzekucja jest bezskuteczna. Tym samym nakłada na gminy obowiązek przekazania komornikowi sądowemu wszelkich informacji, istotnych dla skuteczności egzekucji. Informacje te ustalane są na podstawie wywiadu alimentacyjnego, przeprowadzonego z dłużnikiem alimentacyjnym przez upoważnionego pracownika ośrodka pomocy społecznej.

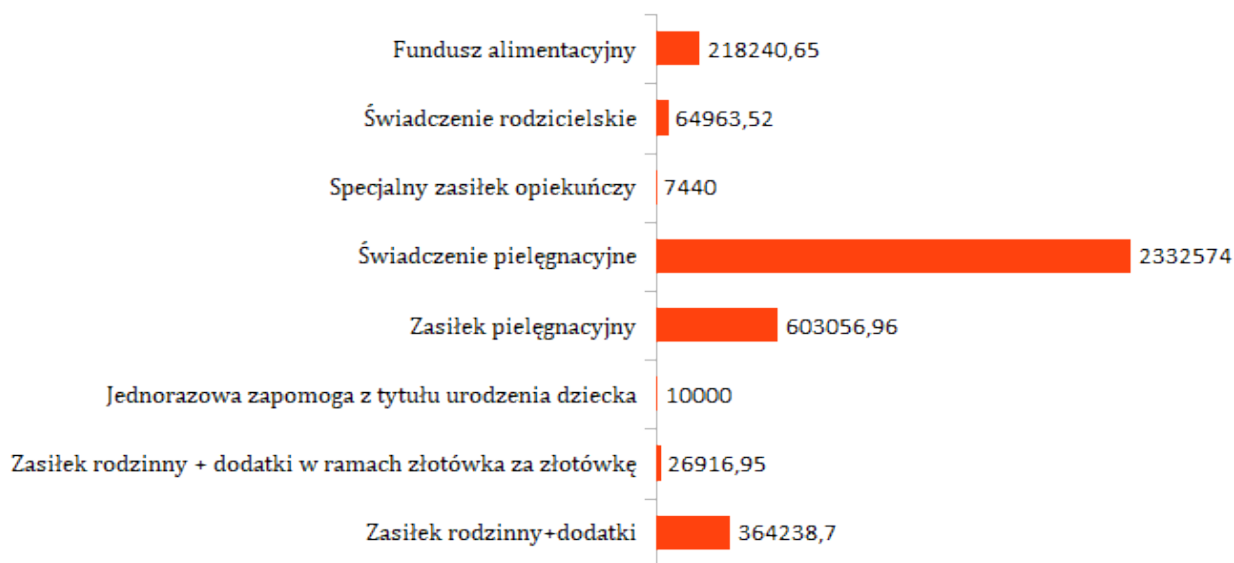
Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zezwala na wystąpienie do prokuratora o ściganie dłużnika za przestępstwo określone w art. 209 § 1 kodeksu karnego tj. uchylanie się od wykonywania ciążącego na dłużniku obowiązku alimentacyjnego oraz uniemożliwianie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

Na podstawie art. 209 § 3 Kodeksu Karnego, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa polegającego na uchylaniu się od obowiązku alimentacyjnego do każdej decyzji o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego, ponieważ jeżeli pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, ściganie przestępstwa uchylania się od wykonywania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym ugodą zawartą przed sądem, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych, odbywa się z urzędu.

W 2025 r. roku ściągальność należności alimentacyjnych odnotowano na poziomie 10% w stosunku do należności głównej. Niska ściągальność u niektórych dłużników alimentacyjnych spowodowana jest brakiem podejmowania przez dłużników stałego zatrudnienia, umożliwiającego ściągальność należności alimentacyjnych z osiąganego wynagrodzenia.

W 2025 roku wpłynęły 22 wnioski o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Nowy okres świadczeniowy 2025/2026 rozpoczął się od 01.10.2025 r. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2025 r. wypłacono na łączną kwotę 218.240,65 zł śr. na 34 osoby uprawnione, w śr. 19 rodzinach pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Wysokość świadczeń wypłaconych w 2025 roku



3. ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Tut. Ośrodek realizował wypłatę świadczeń wychowawczych do dnia 31.05.2022 r. Od dnia 01.06.2022 r. realizację przyznawania i wypłaty świadczeń przejął Zakład Ubezpieczeń Społecznych. GOPS Lichnowy realizuje wypłatę świadczeń w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na podstawie rozstrzygnięć wydanych przez Wojewodę, który ustala, czy w danej sprawie zachodzi koordynacja. W 2025 r. świadczenia wychowawcze w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego wypłacono na łączną kwotę 539,00 zł.

Jeżeli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku wydatkowania świadczenia niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych może zwrócić się do kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej z prośbą o zlecenie przeprowadzenia wywiadu środowiskowego u beneficjenta otrzymującego świadczenie wychowawcze.

W przypadku ustalenia, że świadczenie wychowawcze jest wydatkowane niezgodnie z celem lub marnotrawione, GOPS przekazuje informację o tym Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazuje należne osobie uprawnionej świadczenie wychowawcze na rachunek płatniczy lub na instrument płatniczy ośrodka pomocy społecznej w celu wypłaty tego świadczenia.

4. ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”

GOPS Lichnowy jako organ upoważniony realizuje także zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie stwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, stwierdzone w zaświadczeniu wystawionym przez : lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej, przyznaje się, na to dziecko, jednorazowe świadczenie w wysokości 4000 zł. **W 2025 r. wpłynął jeden wniosek o przyznanie jednorazowego świadczenia „Za życiem”. Wyplacono jedno świadczenie w wysokości 4000,00 zł.**

5. DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatek mieszkaniowy przysługuje na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, osobom, posiadającym tytuł prawny do lokalu tj. :

- l) najem lub podnajem lokalu mieszkalnego;
- m) spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- n) prawo własności do samodzielnego lokalu;
- o) brak tytułu prawnego – oczekiwanie na przysługujący im lokal zamienny albo najem socjalny lokalu.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku **nie przekracza** w gospodarstwie jednoosobowym 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku (ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego) a w gospodarstwie wieloosobowym 30% przeciętnego wynagrodzenia.

Od 11 lutego 2025 r. kryterium dochodowe **dla gospodarstwa jednoosobowego wynosiło 3.272,69 zł netto (tj. 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej), a dla wieloosobowego 2.454,52 zł netto (tj. 30 % - przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej).** Kryterium dochodowe ustalane było w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2024 r., które wynosiło **8.181,72 zł.**

Od 9 lutego 2026 r. kryterium dochodowe w gospodarstwie jednoosobowym wynosi **3.561,42 zł netto (tj. 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej), a w gospodarstwie**

wieloosobowym wynosi **2.671,07 zł netto** (tj. 30 % - przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej). Kryterium dochodowe ustalane jest w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2025 r., które wynosiło **8.903,56 zł**.

Dodatku mieszkaniowego nie przyznaje się, jeżeli jego kwota byłaby niższa niż 0,5% kwoty przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej tj. kwota 40,91 zł.

- dla 1 osoby – 35 m² ale maksymalna powierzchnia uprawniająca do dodatku to 45,50 m²
- dla 2 osób – 40 m² maksymalna powierzchnia to 52 m²
- dla 3 osób – 45 m² maksymalna powierzchnia to 58,50 m²
- dla 4 osób – 55 m² maksymalna powierzchnia to 71,50 m²
- dla 5 osób – 65 m² maksymalna powierzchnia to 84,50 m²
- dla 6 osób – 70 m² maksymalna powierzchnia to 91 m²
- jeśli w lokalu mieszka więcej niż 6 osób – dla każdej następnej osoby zwiększa się powierzchnię normatywną o 5 m kw.

Normatywną powierzchnię powiększa się o 15 m², jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku lub osoba niepełnosprawna, jeżeli niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, gdy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o więcej niż: 1) 30% albo 2) 50% pod warunkiem, że udział powierzchni pokoi i kuchni w powierzchni użytkowej tego lokalu nie przekracza 60% .

W 2025 roku wpłynęło 39 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Wydano w tym okresie :

- **38** decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy (1 decyzja dot. wniosku złożonego w XII/2024 r.);
- **2** decyzje odmawiające przyznania dodatku mieszkaniowego z powodu przekroczenia kryterium dochodowego w stosunku do wydatków za zajmowany lokal określonych w ustawie o dodatkach mieszkaniowych.

W w/w okresie wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 91.751,54 zł.

6. ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Dodatek energetyczny przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej tj. osobie, która łącznie spełnia następujące warunki:

- ma przyznany dodatek mieszkaniowy w rozumieniu ustawy o dodatkach mieszkaniowych;
- jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym;

- zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Zgodnie z art. 15 ustawy o dodatku osłonowym wprowadzono zapis, iż wnioski o wypłatę dodatku energetycznego złożone od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dnia 31 grudnia 2027 r. pozostawia się bez rozpoznania.

7. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM DLA UCZNIÓW ZAMIESZKAŁYCH NA TERENIE GMINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach udziela pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkujących na terenie gminy Lichnowy.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego skierowana jest do uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów w rodzinie. Przyznanie stypendium jest uwarunkowane występowaniem co najmniej jednej z przesłanek udzielenia pomocy, tj. bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, rodzina niepełna, zdarzenie losowe.

Na rok szkolny 2024/2025 rodzice uczniów złożyli 25 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego. Wydano 25 decyzji, z czego:

- 22 decyzje przyznających stypendium szkolne,
- 3 decyzje odmowne z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego.

Zgodnie z § 19 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Lichnowy, wysokość stypendium szkolnego ustala się w następujący sposób: jeżeli dochód na jedną osobę w rodzinie nie przekracza (włącznie) 50% kwoty kryterium dochodowego, stypendium szkolne ustala się w wysokości miesięcznej od 80% do 200% kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, a jeżeli dochód na jedną osobę w rodzinie wynosi powyżej 50% do 100% kwoty kryterium dochodowego, stypendium szkolne ustala się w wysokości miesięcznej od 80% do 150% kwot, o której mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Wysokość przyznanego stypendium szkolnego w miesiącach marzec, kwiecień, maj, czerwiec 2025 roku dla pierwszej grupy dochodowej wyniosła 185,00 zł miesięcznie na każdego ucznia. Dla II grupy dochodowej stypendium przyznano w wysokości 180,00 zł miesięcznie na każdego ucznia. Nie wszyscy rodzice przedłożyli faktury lub rachunki, niektórzy rodzice przedłożyli faktury na niższą kwotę aniżeli przyznane stypendium.

W I półroczu 2025 r. stypendium szkolne wypłacono jednorazowo:

- 27.06.2025 r. – 16 dzieciom na łączną kwotę 10.745,99 zł, w tym środki własne 1.074,60 zł i środki zlecone 9.671,39 zł.

Na rok szkolny 2025/2026 rodzice uczniów złożyli 23 wnioski o przyznanie stypendium szkolnego. Wydano 23 decyzje, z czego:

- 23 decyzje przyznające stypendium szkolne.

Wysokość przyznanego stypendium szkolnego w miesiącach wrzesień, październik, listopad, grudzień 2025 r. dla pierwszej grupy dochodowej wyniosła 185,00 zł miesięcznie na każdego ucznia. Dla II grupy dochodowej stypendium przyznano w wysokości 180,00 zł miesięcznie na każdego ucznia. Nie wszyscy rodzice przedłożyli faktury lub rachunki, niektórzy rodzice przedłożyli faktury na niższą kwotę aniżeli przyznane stypendium.

W II półroczu 2025 r. stypendium szkolne wypłacono jednorazowo:

- 16.12.2025 r. – 23 dzieciom na łączną kwotę 13.669,38 zł, w tym środki własne 1.366,94 zł i środki zlecone 12.302,44 zł.

III. REALIZACJA USTAWY O POMOCY OBYWATELOM UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA

Jeden gorący posiłek i zasiłek celowy na zakup jednego gorącego posiłku

Obywatelowi Ukrainy przebywającemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Środki na realizację powyższych zadań pochodzą z Funduszu Pomocy, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W 2025 r. nie złożono wniosków o pomoc w formie posiłku dla dziecka w szkole lub przedszkolu.

IV. NADZÓR I KONTROLA

W przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienie własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. Mając powyższe na uwadze pracownicy nadzorują czy przyznane świadczenia zostały przeznaczone na cel wskazany i uzgodniony wspólnie z klientem.

Kontrola celowości wydatkowanych środków miała miejsce w 37 przypadkach.

V. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024-2026

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 – został przyjęty Uchwałą nr LVI/441/2024 Rady Gminy Lichnowy z dnia 30 stycznia 2024 roku. Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach przy współpracy: Urzędu Gminy w Lichnowach, placówek oświatowych, policji, Sądu Rejonowego w Malborku, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lichnowach, Zespołu Interdyscyplinarnego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Malborku, Powiatowego Urzędu Pracy w Malborku, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Lichnowach, Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Lichnowach, parafii, sołectw, organizacji pozarządowych. Celem programu jest wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji, których nadrzędnym celem jest wspieranie rodziny. Realizatorzy programu przedstawiają asystentowi rodziny roczne sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny, na podstawie których zostaje sporządzone sprawozdanie z realizacji Programu w roku 2025. Ze sprawozdania wynika, iż zawarte w programie cele, priorytety i działania są na bieżąco realizowane.

VI. GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE LICHNOWY NA LATA 2021-2027

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Lichnowy w latach 2021-2027 przyjęta została Uchwałą nr XXVIII/213/2021 Rady Gminy Lichnowy z dnia 28 września 2021 r. W Strategii na lata 2021-2027 zaprojektowano kontynuację podjętych przedsięwzięć do roku 2020 oraz zaktualizowano jej cele tak, aby odpowiadały bieżącym problemom mieszkańców Gminy Lichnowy. Dokument stanowi podstawę do realizacji działań rozwojowych w obszarze pomocy społecznej, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz doprowadzić do ich integracji z lokalną wspólnotą. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Lichnowy jest wieloletnim, strategicznym dokumentem dziedzinowym stanowiącym materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów. Strategia ma charakter otwarty, co oznacza, że zawarte w niej zapisy mogą podlegać modyfikacjom w zależności od zmiany sytuacji społecznej czy pojawiających się nowych wyzwań i potrzeb.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Lichnowy na lata 2021-2027 dostępna jest na stronie: <https://gopslichnowy.bip.net.pl>

VII. POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA 2026 ROK

Działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lichnowach są realizowane w oparciu o ustalony budżet przyjęty Uchwałą nr XX/234/2026 Rady Gminy Lichnowy z dnia 19 stycznia 2026 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Lichnowy na rok 2026.

Prawidłowa realizacja zadań wymaga zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego w związku z obowiązkowymi zadaniami związanymi z elektroniczną wysyłką korespondencji. W warunkach rozwoju społeczeństwa informacyjnego tutaj Ośrodek zobowiązany jest nabywać i rozwijać kompetencje cyfrowe.

Dostrzegamy zmiany w polityce społecznej, które koncentrują się na rozwoju usług organizowanych w sposób zapewniający możliwie najbardziej przystępne i optymalne warunki zaspokajania potrzeb osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Zapowiadane jest również wdrożenie pierwszego etapu reformy systemu pomocy społecznej, związane z wprowadzeniem zmian w ustawie o pomocy społecznej ukierunkowanych m.in. na zwiększenie dostępności i jakości usług społecznych. W związku z tym wskazuje się, że usługi społeczne powinny być w większym stopniu zdeinstytucjonalizowane, co oznacza konieczność rozwijania wsparcia środowiskowego świadczonego w miejscu zamieszkania.

Potrzeby w obszarze pomocy społecznej są monitorowane na bieżąco, tak aby środki finansowe były wykorzystywane w sposób racjonalny.